

BIJLAGE I LITERATUURLIJST (RW1809-28/HITM/214)

INHOUDSOPGAVE	blz.
1. LITERATUURLIJST	1
laatste bladzijde	5
BIJLAGEN	aantal blz.
-	

1. LITERATUURLIJST

1. Alterra (2012). Duurzaam ruimtegebruik Oosterschelde.
2. Baptist, (2011). Ecologisch afwegingskader vogels intergetijdengebieden. Memo Ecologisch adviesbureau Henk Baptist.
3. Berchum, A.M. van & G. Wattel, (1997). De Oosterschelde, van estuarium naar zee-arm. bekkenrapportage 1991 - 1996. Rapport RIKZ 97.034.
4. Berrevoets, C.M., P.L. Meininger & R.C.W. Strucker, (1994). Watervogeltellingen in het zuidelijk Deltagebied 1987-91. Rapport RIKZ-94.005.
5. Berrevoets C.M., Strucker R.C.W., Meininger P.L., (1999). Watervogels in de zoute Delta 1997/98. Rapport RIKZ 99.001.
6. Berrevoets C.M., Strucker R.C.W., Meininger P.L., (2000). Watervogels in de zoute Delta 1998/99. Rapport RIKZ 2000.003.
7. Berrevoets C.M., Strucker R.C.W., Meininger P.L., (2001). Watervogels in de zoute Delta 1999/2000. Rapport RIKZ 2001.001.
8. Berrevoets C.M., Strucker R.C.W., Meininger P.L., (2002). Watervogels in de zoute Delta 2000/01. Rapport RIKZ 2002.002.
9. Berrevoets C.M., Strucker R.C.W., Arts F.A., Meininger P.L., (2003). Watervogels in de zoute Delta 2001/02. Rapport RIKZ 2003.001.
10. Berrevoets C.M., Strucker R.C.W., Arts F.A., Lilypaly S.J., Meininger P.L., (2005). Watervogels in de zoute Delta 2003/04; inclusief de tellingen in 2002/03. Rapport RIKZ.2005.011.
11. Beukema, J.J., (1992). Dynamics of juvenile shrimp Crangon crangon in a tidal-flat nursery in the Waddensea after mild and cold winters. Marine Ecology Progress series 83:157-165.
12. Bouma, H., D.J. de Jong, F. Twisk & K. Wolfstein, (2005). Zoute wateren Ecotopenstelsel (ZES.1). Voor het in kaart brengen van het potentiële voorkomen van levensgemeenschappen in zoute en brakke Rijkswateren. Rapport RIKZ/2005/2005.024. RWS, RIKZ, Middelburg.
13. Bouma, S., W. Lengkeek, B. van den Boogaard & H.W. Waardenburg, (2009). Reageren zeehonden op de Razende Bol op langsvarende baggerschepen. Inclusief reacties op andere menselijke activiteiten. Rapport 09-219, Bureau Waardenburg, Culemborg.
14. Bouma, S. & B. van den Boogaard, (2011). Zeehonden en baggerschepen Maasvlakte 2. Ervaringen van PUMA medewerkers. Rapport 10-208, Bureau Waardenburg, Culemborg.
15. Boudewijn, T.J., M.S.J. Hoekstein, M.L. Braad & H.A.M. Prinsen, (2004). Vogeltellingen tijdens afgaand water op drie locaties langs de Westerschelde. Dijktraject Oost-Inkelpolder. Rapport 04-113. Bureau Waardenburg, Culemborg.
16. Bresseur, S.M.J.M. & P.J.H. Reijnders, (1994). Invloed van diverse verstoringsbronnen op het gedrag en habitatgebruik van gewone zeehonden: consequenties voor de inrichting van het gebied. IBN-rapport 113.
17. Camphuysen C.J. & K. Heijboer (2008). Bruinvis *Phocoena phocoena* in het Grevelingenmeer: een bijzonder geval met afwijkend gedrag. Sula 21(2): 74 - 87.
18. Camphuysen C.J. & M.L. Siemensma (2011). Conservation plan for the Harbour Porpoise *Phocoena phocoena* in The Netherlands: towards a favourable conservation status. NIOZ Report 2011-07, Royal Netherlands Institute for Sea Research, Texel.
19. Cleveringa, J., F. van Vliet, J.H. Bergsma & R.-J. Jonkvorst, (2012). Zandwinning op de Zeeuwse banken. Onderzoek naar effecten op ecologische en aardkundige waarden en kostenaspecten. Rapport 11-180, Bureau Waardenburg, Culemborg.
20. Dalfsen, J.A. van and K. Essink, (2001). Benthic community response to sand dredging and shoreface nourishment in Dutch coastal waters. Marine Biodiversity: 31(2): 329-332, DOI: 10.1007/BF03043041.

21. Damm, T., (2010). Zeegraskartering 2009 Waddenzee en Oosterschelde. Rijkswaterstaat Data ICT diens, Delft.
22. De Jong, D.J., (2012). Schorranderosie in de Oosterschelde i.r.t. zandhonger. Notitie 07-08-2012.
23. Didderen, K., S. Bouma & W. Lengkeek, in concept. Reacties van zeehonden op baggerschepen. Suppletiewerkzaamheden bij Renesse. Rapport 12-029, Bureau Waardenburg, Culemborg.
24. Duarte, C.M. (1991). Seagrass depth limits. *Aquatic Botany* 40(4): 363 - 377.
25. Farke, H., P.A.W.J de Wilde & E.M. Berghuis (1997). Distribution of juvenile and adult *arenicola marina* on tidal mud flats and the importance of nearshore areas for recruitment. *Netherlands Journal of Sea Research* 13: 354 - 361.
26. Geurts van Kessel, A.J.M., (2004). Verlopend tij. Oosterschelde een veranderend natuurmonument. Rapport RIKZ/2004.028. Rijkswaterstaat, RIKZ Middelburg.
27. Habitatgebruik en aantalsontwikkeling van de Gewone zeehond in de Oosterschelde en het overige Deltagebied, Alterra rapport 78.
28. Heide, T. van der, (2009). Stressors and feedbacks in temperate seagrass ecosystems. Proefschrift, Radboud Universiteit Nijmegen.
29. Hesselink, A.W, D.C. van Maldegem. K. van der Male en B. Schouwenaar (2003). Verandering van de morfologie van de Oosterschelde door de aanleg van de stormvloedkering. Nota RIKZ/OS/2003.810x. Middelburg.
30. Hiddink, J.G., S.A.E. Marijnissen, K. Troost & W.J. Wolff, (2002) Predation on 0-group and older year classes of the bivalve *Macoma balthica*: interaction of size selection and intertidal distribution of epibenthic predators. *Journal of Experimental Marine Biology and Ecology* 269:223 - 248.
31. Holzhauer, H. & J. van der Werf, (2009). Evaluatie proefsuppletie Galgenplaat. Ontwikkelingen in de eerste drie maanden na aanleg. Rapport nummer Z4581, Deltares, Delft.
32. Jager, T.D., (2009). Toelichting bij de vegetatiekartering Oosterschelde 2007. Op basis van false colour-luchtfoto's 1: 5.000. Projectnr.: 929859-2 Rijkswaterstaat, DID, Delft In opdracht van: Rijkswaterstaat Waterdienst, Lelystad.
33. Jansen, O.E., 2013. Fishing for food. Feeding ecology of harbour porpoises *Phocoena phocoena* and white-beaked dolphins *Lagenorhynchus albirostris* in Dutch waters. Proefschrift Universiteit Wageningen.
34. Kater, B.J., (2003). De voedselsituatie voor kokkels in de Oosterschelde. RIVO rapport C018/03.
35. Kromkamp, J. & J. Peene. Estimation of phytoplankton photosynthesis and nutrient limitation in the Eastern Scheldt estuary using variable fluorescence. *Aquatic ecology* 33 (1): 101 - 104.
36. LNV, Programmadiirectie Natura 2000, (2009). Definitief aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Oosterschelde De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. PDN/2009-118.
37. LNV, (2012), Natura 2000 gebieden database <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.asp>.
38. Meininger P.L., Berrevoets C.M., Strucker R.C.W., Noordhuis R, (1993). Watervogels in de zoute Delta 1987 - 1991. Rapport CEMO/DGW: 93.019.
39. Meininger P.L., Berrevoets C.M., Strucker R.C.W., (1995). Watervogels in de zoute Delta 1991 - 1994. Rapport RIKZ 95.025.
40. Meininger P.L., Berrevoets C.M., Strucker R.C.W., (1996). Watervogels in de zoute Delta 1994 - 1995. Rapport RIKZ. 96.009.
41. Meininger P.L., Berrevoets C.M., Strucker R.C.W., (1997). Watervogels in de zoute Delta 1995 - 1996. Rapport RIKZ 97.001.
42. Meininger P.L., Berrevoets C.M., Strucker R.C.W., (1998). Watervogels in de zoute Delta 1996-1997. Rapport RIKZ 98.001.

43. Meininger P.L., Witte R.H. & Graveland J. (2003). Zeezoogdieren in de Westerschelde: knelpunten en kansen. Rapport RIKZ/2003.041. Rijksinstituut voor Kust en Zee, Middelburg.
44. Meijer, A.J.M, (2002). Monitoringsonderzoek aan de visfauna in de Oosterschelde – rapportage resultaten 1999 t/m 2001. Rapport 02-028 Bureau Waardenburg, Culemborg.
45. MH Poly Consultants & Engineers, (2012). WIHA Grondmechanica en Lankelma Geotechniek Zuid, Waterbodemonderzoek zandwinlocaties Lodijkse Gat en Wemeldinge Oosterschelde, 12031V1, 11 mei 2012.
46. Ministerie van Infrastructuur & Milieu (2011). Derde toets primaire waterkeringen - landelijke toets 2006 - 2011.
47. Molen D. van der en R. Pot (red) (2007). Referenties en maatlatten voor natuurlijke wassertypen voor de Kaderrichtlijn Water. STOWA. Rapport 2007-32.
48. Overlegorgaan Nationaal Park Oosterschelde, (2001). Van de parels en het slik. Een beheers- en inrichtingsplan voor de Oosterschelde.
49. Provincie Zeeland (2001a). Doelsoorten voor het Zeeuwse natuurbeleid.
50. Provincie Zeeland (2001b). Nota Soortenbeleid. Flora en fauna van Zeeland. Provincie Zeeland, directie Ruimte, Milieu & Water, Middelburg.
51. Provincie Zeeland (2009). Provinciaal Natuurgebiedsplan voor begrenzing, verwerving, inrichting en beheer van de natuurgebieden en agrarische beheergebieden van de Zeeuwse Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 29 september 2009.
52. Provincie Zeeland (2011a). Zeeland biodivers!...natuurlijke variatie in de regio. Plan van aanpak 2011 - 2020. Vastgesteld door het College van Gedeputeerde Staten op 15 februari 2011.
53. Provincie Zeeland (2011b). Zeeuwse nota waterkeringen - Uitgangspunten van het Zeeuws Overlegorgaan Waterkeringen voor de waterkeringzorg.
54. Provincie Zeeland (2012). Ontwerp Omgevingsplan Zeeland 2012 - 2018 - Krachtig Zeeland.
55. Raad voor Aarde en Klimaat, (2008). Geïntegreerd aardwetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de ruimtelijke ordening. Een voorstel voor een raamprogramma. KNAW, 2008.
56. Rappoldt, C., B.J. Ens en M.A.J.M. Kersten, (2006). Scholeksters en de droogvalduur van kokkels in de Oosterschelde. Ecocurves, Haren. Ecocurves rapport 2, ISSN 1872 - 5449.
57. Reise, K., (1985). Tidal flat ecology. An experimental approach to species interactions. Springer-Verlag, Berlin, 191 p.
58. Rijkswaterstaat, (2008). Programma Zuidwestelijke Delta, Waterbeheer 21e eeuw, Kaderrichtlijn Water en Natura 2000, Onderdeel van beheer- en ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2010 - 2015.
59. Rijkswaterstaat, (2010). Handreiking beoordelen waterbodems, Methoden ter bepaling van de mate waarin het realiseren van kwaliteitsdoelen van een watersysteem wordt belemmerd door verontreinigde waterbodems, 4 november 2010, vastgesteld in DWO.
60. Rijkswaterstaat Waterdienst, (2009). Brondocument Waterlichaam Oosterschelde, Doelen en maatregelen Rijkswateren, Ministerie van VenW, Rijkswaterstaat, 2009.
61. Rutjes, C. (2007) Is de zandhonger slecht voor de vissen? Aquasense Amsterdam, projectnummer 227398.
62. RWS Waterdienst, (2009). Brondocument Waterlichaam Oosterschelde. Doelen en maatregelen Rijkswateren Ministerie van VenW, Rijkswaterstaat.
63. Smit, M., de Vos, B. en de Wilde, J.W., (2004). De economische betekenis van de sportvisserij in Nederland. LEI, Den Haag.
64. Sportvisserij Zuidwest Nederland (2011). Delta Tij - Sportvisserij in de zuidwestelijke Delta.

65. Stikvoort, E. & M. Faasse, (2001). 'Wat zag hij? Honingraatwormen!'. Het Zeepaard 61 (3), p.63 - 76.
66. Strucker R.C.W., Arts F.A., Lilipaly S, Berrevoets C.M., Meininger P.L., (2005). Watervogels en zeezoogdieren in de Zoute Delta 2005/2006. RIKZ Rapport: 1-106.
67. Strucker R.C.W., Arts F.A., Lilipaly S., Berrevoets C.M. & Meininger P.L., (2006). Watervogels en zeezoogdieren in de Zoute Delta 2004/2005. Rapport RIKZ 2006.003.
68. Strucker R.C.W., Arts F.A., Lilipaly S., Berrevoets C.M. & Meininger P.L., (2007). Watervogels en zeezoogdieren in de Zoute Delta 2005/2006. Rapport RIKZ 2007.005.
69. Strucker R.C.W., Arts F.A., Lilipaly S. (2008). Watervogels en zeezoogdieren in de Zoute Delta 2006/2007. Rapport RWS Waterdienst/2008.031.
70. Strucker R.C.W., Arts F.A., Lilipaly S, (2009). Watervogels en zeezoogdieren in de Zoute Delta 2007/2008. RWS/Waterdienst Rapport BM 09.06.
71. Strucker R.C.W., Arts F.A., Lilipaly S, (2010). Watervogels en zeezoogdieren in de Zoute Delta 2008/2009. RWS/Waterdienst Rapport BM 10.08.
72. Strucker R.C.W., Arts F.A., Lilipaly S, (2011). Watervogels en zeezoogdieren in de Zoute Delta 2009/2010. RWS/Waterdienst Rapport.
73. Troost K., (2010). Causes and effects of a highly successful marine invasion: Case-study of the introduced Pacific oyster *Crassostrea gigas* in continental NW European estuaries. *Journal of Sea Research* 64: 145 - 165.
74. Technisch Advies Commissie Waterkeringen, (2002).
75. Tillin, H.M., A.J. Houghton, J.E. Saunders, R. Drabble & S.C. Hull, (2011). Direct and Indirect Impacts of Aggregate Dredging. *Marine ALSF Science Monograph Series No. 1*. MEPF 10/P144. (Edited by R.C. Newell & J. Measures). 41pp. ISBN: 978 0 907545 43 9.
76. Twisk, F., (2004). De geschiktheid van platen in de Westerschelde als rustplaats voor de Gewone Zeehond (1931 en 2001). Werkdocument RIKZ/OS/2003.838x.
77. Twisk F., (2008). Beoordeling ecologische toestand van de macrofauna in de zoute Rijkswateren, toetsjaar 2007. Toepassing van Kaderrichtlijn Water- maatlatten voor natuurlijke watertypen. *Deltares*. Rapport T2430.
78. Ven, G.P. van de, (1993). Leefbaar Laagland.
79. Waterrecreatie advies, (2005). Onderzoek aantal recreatievoertuigen in Nederland.
80. Waterrecreatieadvies, (2009). Onderzoek vaargedrag Deltagebied 2008. Lelystad.
81. Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra, (1994). Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties 5. IVN i.s.m. VARA en VEWIN, Amsterdam.
82. Witteveen+Bos, (2010). Deelstudie Suppletie strategieën.
83. Ysebaert, T. (2007). Nota: Referenties en maatlatten van overgangs- en kustwateren: aanvullende informatie ten behoeve van RWS-rapportage. *Imares rapport C110/07*.
84. Ysebaert T., I. de Mesel en P. Herman, (2008). Kaderrichtlijn Water - Achtergronddocument Zoute Macrofauna 2008. *IMARES*. Rapport C076/08.
85. Ysebaert, T., Y. Plancke, L. Bolle, I. De Mesel, G. Vos, A. Wielemaker, D. Van der Wal, P.M.J. Herman, (2009). Habitatmapping Westerschelde - Deelrapport 2: Ecologische karakteristieken en ecotopen in het subtidaal van de Westerschelde. Studie in opdracht van LTV O&M. Rapport Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO - KNAW), Centrum voor Estuariene en Mariene Ecologie, Yerseke.
86. Ysebaert, T & K. Troost, (2011). ANT Oosterschelde: Long-term trends of waders and their dependence on intertidal foraging grounds. *Imares rapport C063/11*.
87. Ysebaert, T., K. Troost. & P. Meininger, 2011. Selectie van aandachtsoorten voor de ANTOosterschelde studie. Notitie ANT 20 september 2011.
88. Zanderink F. & N. Osinga, (2010). De bruinvis is terug in de Oosterschelde. *Zoogdier* 21(3): 12 - 15.
89. Zanten, E. van & L.A. Adriaanse, (2008). Verminderd getij. Verkenning naar mogelijke maatregelen om het verlies van platen, slikken en schorren in de Oosterschelde te beperken. Hoofdrapport.

90. Zeehonden in de Oosterschelde, Alterrapport 353.
91. Zwarts L., Blomert A.M., Hupkes R., (1990). Increase of feeding time in waders preparing their spring migration from the Banc d'Arguin, Mauritania. *Ardea* 78: 237 - 256.
92. Zwarts, L., A-M. Blomert, D. Bos, M. Sikkema, (2011). Exploitation of intertidal flats in the Oosterschelde by estuarine birds, A&W rapport 1657. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwalden.

Internet

93. http://www.rijkswaterstaat.nl/water/feiten_en_cijfers/vaarwegenoverzicht/oosterschelde/index.asp.
94. <http://www.ruimtevoorderivier.nl/waar-doen-we-dit/projecten/zeelandzuid-hollandnoord-brabant/waterberging-volkerak-zoommeer/>.
95. http://www.zeeland.nl/toerisme_recreatie/jachthavens/.
96. http://provincie.zeeland.nl/wonen/omgevingsplan_2012_2018/.
97. http://www.rijkswaterstaat.nl/water/plannen_en_projecten/vaarwegen/volkerak/aanpak_waterkwaliteit/index.aspx.
98. http://www.rws.nl/water/plannen_en_projecten/vaarwegen/volkerak/waterberging_volkerakzoommeer/.
99. http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/habitattypen/profiel_habitatype_1310.pdf.
100. http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/habitattypen/profiel_habitatype_1320.pdf.
101. http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/habitattypen/profiel_habitatype_1330.pdf.
102. http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/profielen/habitattypen/profiel_habitatype_1160.pdf.
103. Geoloket Provincie Zeeland 2012: <http://zldags.zeeland.nl/geoweb/geowebinternet/web/Viewer.aspx?Site=NatuurEnLandschap>.
104. CBS, PBL, Wageningen UR (2012). Openheid landschap (indicator 1022, versie 03, 22 februari 2012). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag; Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven en Wageningen UR, Wageningen.
105. CultGIS: beschrijvingen Zeelandse regio's, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Bureau Lantschap, via kich.nl, geraadpleegd augustus 2012.
106. Cultuurhistorische Hoofdstructuur provincie Zeeland. <http://zldags.zeeland.nl/geoweb/geowebinternet/web/Viewer.aspx?Site=CHS>, geraadpleegd augustus 2012.
107. Kennisinstructuur Cultuurhistorie. [www.kich.nl](http://kich.nl), geraadpleegd augustus 2012.
108. Ostium Scaldis fluvii cum insulis quas efficit http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d1/Ostium_Scaldis_1573_Sgrooten.jpg.